

Д-р екон. наук Шевцова О. Й.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

КОНКУРЕНЦІЯ НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Банківська конкуренція була і залишається одним з актуальних питань щодо розвитку ринку банківських послуг і фінансового ринку, оскільки саме банківський сегмент в українському фінансовому просторі є найбільш організований, найбільш активно діючий та стабільний, сформований у якості ефективного ринку порівняно з ринками страхових послуг, фондовим ринком.

Саме конкуренція між банками та між банками й небанківськими фінансово-кредитними інститутами постійно розглядається фахівцями по відношенню до оцінки їх позиції з надання окремих видів послуг, позиції на ресурсному та клієнтському ринку. В період економічного піднесення 2003-2008 рр. всі фінансові інститути відчули обмеженість ресурсної бази й те, що клієнти фінансових послуг в якійсь мірі вже визначились з обранням свого банку, своєї страхової компанії або КУА. З'явилась тенденція появи нових видів фінансових інструментів, фінансових можливостей спрямування тимчасово вільних ресурсів для отримання додаткових прибутків саме в межах здійснення фінансової діяльності.

По відношенню до проблеми конкуренції на ринку банківських послуг, науковці розглядають питання визначення та оцінки конкурентного середовища [1], конкурентної позиції банків [2; 3], кон'юнктури ринку та конкурентоспроможність банківської установи [4].

Водночас, все частіше лунають думки про можливість порушення стану ринку збалансованої конкуренції в банківському сегменті фінансового ринку. Головним об'єктом обговорення продовжує бути капітал банківської системи. Не через те, що його рівень вважається недостатньо капіталізованим і є необхідність посилення конкурентоспроможності порівняно з банківською системою європейського фінансового ринку, а через високу питому вагу державного капіталу в загальному його обсязі по банківській системі. Антимонопольним комітетом України в грудні 2023 року [5] було сформовано пропозиції для Кабміна країни щодо врегулювання питання конкуренції на ринку банківських послуг. Основою звернення стало надання державним банкам (наразі 5 банків) та банкам, які

визнано НБУ системно важливими (наразі 15 банків), можливість формувати базу агентських послуг. АМКУ звернув на це увагу та вказав на те, що на ринку мають бути півні умови та можливості для всіх учасників.

Державна регуляторна підтримка балансу щодо капіталу, надання переваг державним або системним банкам порівняно з іншими учасниками ринку є важливим завданням Національного банку України та інших державних регуляторів.

Список використаних джерел:

1. Гасій О.В., Соколова А.М., Прохар Н.В. Фактори конкурентного середовища у банківському секторі України: регіональний аспект. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8895>.
2. Прасолова С.П. Порівняльна оцінка конкурентної позиції вітчизняних та іноземних банків на ринку України: актуальні аспекти. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2021. Випуск 1 (102). С. 51-60.
3. Коваленко В.В., Мазур Т.П. Управління конкурентною позицією банку. *Науковий вісник Одеського національного університету*. 2019. № 9. С. 38-53.
4. Шевцова О.Й. Кон'юнктура ринку банківських послуг. *Theoretical Foundation in Economics and Management: collective monograph / Toporcova O., Lytovchenko O., -etc. International Science Group. Boston(USA): Primedia eLaunch: 2022. 872 p., С.417-436. URL: <https://isg-konf.com/theoretical-foundations-in-economics-and-management/>.*
5. Конкуренція на ринку банківських послуг: АМКУ надав пропозиції Кабміну. АМКУ. 8.12.2023 URL: mcsu.gov.ua/news/konkurenciya-na-rinku-bankivskih-poslug-amku-nadav-propoziciyi-kabminu

Штанько Є. І., канд. екон. наук Куряча Н. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ МОТИВАЦІЇ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ КРИЗИ

У сучасних ринкових умовах, які характеризуються нестабільністю та кризовими явищами, ефективна система мотивації та стимулювання працівників набуває особливого значення для забезпечення стійкого розвитку підприємства. Криза може негативно вплинути на мотивацію персоналу, погіршити продуктивність праці та загалом знизити результати діяльності організації. Тому удосконалення системи мотивації в умовах кризи є актуальним завданням для керівництва підприємств. В умовах економічної нестабільності, скорочення